ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **T. T. D.,** zastoupena Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem 28. října 1898/9, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 6. 2022, č. j. 25 A 58/2021-58,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I.
Průběh dosavadního řízení

[1] Kasační stížností se žalobkyně domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 2. 2021, č. j. MV-192713-5/SO-2020. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 3. 11. 2020, č. j. OAM-1046-25/ZR-2020, jímž správní orgán prvního stupně zrušil dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), platnost povolení k trvalému pobytu žalobkyně a podle § 77 odst. 3 téhož zákona jí uložil povinnost vycestovat z území České republiky do třiceti dnů od právní moci předmětného rozhodnutí, případně od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

[2] Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně pobývá na území České republiky od roku 2005 a ode dne 15. 5. 2012 na základě povolení k trvalému pobytu.

[3] Následně byla žalobkyně opakovaně odsouzena za spáchání trestných činů. Poprvé byla odsouzena trestním příkazem Okresního soudu v Karviné – pobočka v Havířově ze dne 1. 8. 2016, č. j. 104 T 147/2016-25, za spáchání úmyslného přečinu porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží podle § 244 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v relevantním znění (dále jen „trestní zákoník"), k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce 4 měsíců se zkušební dobou v délce 18 měsíců. Poté byla žalobkyně odsouzena rozsudkem Okresního soudu v Karviné – pobočka v Havířově ze dne 6. 12. 2016, č. j. 104 T 158/2016-211, za úmyslný přečin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku k souhrnnému podmíněnému trestu odnětí svobody v délce 1 roku se zkušební dobou v délce 2 roky a 6 měsíců, přičemž dne 18. 2. 2020 byl nařízen výkon trestu. Dále byla žalobkyně trestním příkazem Okresního soudu v Karviné – pobočka v Havířově ze dne 3. 3. 2017, č. j. 104 T 27/2017-70, odsouzena za spáchání úmyslného přečinu porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží podle § 244 odst. 1 trestního zákoníku k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 220 hodin. Naposledy byla žalobkyně odsouzena rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2019, č. j. 45 T 7/2018-1055, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 9. 2019, č. j. 1 To 45/2019-1190, za úmyslný zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku a úmyslný zločin porušení práv k ochranné známce a jiným označením dle § 268 odst. 1, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 4 let.

[4] Na základě uvedených skutečností zahájil správní orgán prvního stupně vůči žalobkyni dne 14. 4. 2020 řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu a dne 3. 11. 2020 vydal uvedené rozhodnutí. Vycházel přitom z toho, že v případě žalobkyně jsou splněny důvody pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců i dle § 77 odst. 1 písm. i) téhož zákona, neboť byla odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky a současně byla celkem čtyřikrát pravomocně odsouzena za spáchání úmyslného trestného činu, přičemž od právní moci posledního odsouzení do zahájení řízení neuplynula doba delší než 1 rok.

[5] V reakci na vyjádření žalobkyně k podkladům pro rozhodnutí správní orgán prvního stupně především zdůraznil, že skutečnost, že trestní soudy neuložily žalobkyni trest vyhoštění, nevylučuje zrušení platnosti jejího pobytového oprávnění. Dále konstatoval, že nemá zákonnou povinnost zabývat se přiměřeností daného rozhodnutí, a tedy ani rodinnými vazbami žalobkyně, „*pro úplnost*" však zrekapituloval zjištění týkající se rodinných vazeb žalobkyně. Žalobkyně je vdaná a v době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně měla tři nezletilé děti. Manžel žalobkyně, N. C. D., nar. X, byl rovněž odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, a to v délce 5 let, za obdobnou trestnou činnost jako žalobkyně, přičemž měl celkem tři záznamy v rejstříku trestů, a také mu byla zrušena platnost povolení k trvalému pobytu. S odkazem na odůvodnění zmiňovaného rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2019, č. j. 45 T 7/2018-1055, a na zprávy orgánů sociálně-právní ochrany dětí (Magistrátu města Havířova, odboru sociálních věcí ze dne 18. 5. 2020 a Magistrátu města Ostravy, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 11. 6. 2020), založených ve spise, správní orgán

prvního stupně konstatoval, že dvě starší děti žalobkyně, dcera T. L. A. D., nar. X, a syn N. L. D., nar. X, nepobývají v České republice, nýbrž ve Vietnamu, mladší syn žalobkyně N. V. D., nar. X, pak byl rozhodnutím Okresního soudu v Karviné – pobočka v Havířově ze dne 19. 12. 2019, sp. zn. 100 P 169/2019, svěřen do péče strýce z otcovy strany, pana K. V. D., nar. X, kterému s péčí o nezletilého pomáhají prodavačky z jeho obchodu. Nezletilý si na strýce zvykl. V době trestního řízení byl nezletilý N. V. D. svěřen do péče sousedky J. F., na kterou je zvyklý od útlého věku a která o něj v podstatě celodenně pečovala.

[6] S ohledem na uvedené skutečnosti správní orgán prvního stupně konstatoval, že i kdyby byl povinen se přiměřeností svého rozhodnutí zabývat, nebylo by zrušení platnosti povolení žalobkyně k trvalému pobytu v posuzovaném případě nepřiměřené. Dodal, že zrušení platnosti pobytového oprávnění rodičů nemá vliv na pobytový status nezletilého, který je navíc svěřen do péče třetí osoby. V době jeho rozhodování nelze předjímat stav věci po propuštění žalobkyně či jejího manžela z výkonu trestu odnětí svobody, pokud však o nezletilého pečují jiní dospělí, může tomu tak být i nadále, a nebude tedy nepřiměřeně zasaženo do jeho práv. Dané rozhodnutí tedy není podle správního orgánu v rozporu s Úmluvou o právech dítěte, která navíc za určitých situací předpokládá odloučení dítěte od rodičů.

[7] Dle správního orgánu prvního stupně zasáhne do vazeb mezi žalobkyní a jejím synem výrazněji samotný výkon trestu odnětí svobody, než zrušení platnosti jejího povolení k trvalému pobytu. Daným rozhodnutím není žalobkyni odepřen výkon rodičovských práv a nedojde ani k zamezení osobních kontaktů s jejím synem, neboť jí nebyl uložen zákaz pobytu. Námitku žalobkyně týkající se porušení Úmluvy o právech dítěte navíc správní orgán prvního stupně považoval za zcela obecnou. Dle správního orgánu prvního stupně není jeho rozhodnutí v rozporu s nejlepším zájmem nezletilého, neboť ten je svěřen do péče strýce a i v minulosti o něj v podstatě celodenně pečovala jiná osoba. Správní orgán prvního stupně dále konstatoval, že žalobkyně nenamítla nepřiměřenost zrušení platnosti pobytového oprávnění s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), a poté s odkazy na četnou judikaturu zejména Nejvyššího správního soudu uzavřel, že v posuzovaném případě není povinen zkoumat přiměřenost daného rozhodnutí. Dále správní orgán prvního stupně připustil, že v posuzovaném případě dojde k zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, nepůjde však o zásah nepřiměřený, neboť tento zásah si žalobkyně přivodila sama páchání trestné činnosti, které se měla jako držitelka pobytového oprávnění a matka nezletilého dítěte tím spíše vyvarovat. Dané rozhodnutí je dle správního orgánu prvního stupně vydáno v souladu s veřejným zájmem, neboť není ve veřejném zájmu, aby žalobkyně pobývala na území České republiky na základě nejvyššího cizineckého pobytového titulu, přestože byla opakovaně odsouzena za trestnou činnost směřující proti hostitelskému státu.

[8] Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala žalobkyně odvolání, které však žalovaná výše uvedeným rozhodnutím zamítla a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[9] Žalovaná zopakovala, že v posuzovaném případě byl dán důvod pro zrušení platnosti povolení žalobkyně k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, přičemž při aplikaci tohoto ustanovení se neposuzuje přiměřenost daného rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, je však třeba posoudit přiměřenost rozhodnutí ve smyslu čl. 8 Úmluvy a Úmluvy o právech dítěte, což dle žalované správní orgán prvního stupně učinil.

[10] Žalovaná znovu popsala zjištění týkající se rodinných poměrů žalobkyně, přičemž zejména uvedla, že dětem žalobkyně bylo v minulosti rovněž vydáno povolení k trvalému pobytu na území České republiky, starší dvě však dlouhodobě pobývají ve Vietnamu. Mladší syn žalobkyně byl soudem svěřen do péče svého strýce, který se dle zprávy orgánu sociálně-právní ochrany dětí na péči o něj podílel již předtím po dobu jednoho roku, kdy bydlel v jedné domácnosti s matkou nezletilého. Po nástupu matky do výkonu trestu odnětí svobody strýc zcela převzal péči o nezletilého, s nímž žije ve dvoupokojovém bytě, kde má nezletilý pokoj, domácnost je udržována v pořádku a nezletilý navštěvuje 1. třídu základní školy, kam ho před započetím nouzového stavu vodil strýc, který ho rovněž vyzvedával, popřípadě ho vyzvedla prodavačka z tržnice, na kterou je nezletilý rovněž zvyklý od útlého věku. Strýc nezletilého při pohovoru uvedl, že je na něj nezletilý zvyklý a čím dál více si rozumí. S přípravou do školy nezletilému pomáhají prodavačky ze strýcova obchodu.

[11] Žalovaná se ztotožnila se závěry správního orgánu prvního stupně a dodala, že je v zájmu nezletilého syna žalobkyně, který pobývá na území České republiky, aby vyrůstal ve stabilním rodinném prostředí, kde mu bude zajištěna odpovídající péče a pozornost, a aby mohl pokračovat ve vzdělávání. O nezletilého již dlouhodobě řádně pečuje strýc, přičemž lze mít za to, že s ním nezletilého pojí vzájemné citové vazby. Žalobkyně se o svých citových vazbách na syna v průběhu řízení nijak nezmínila a neuvedla, jaký konkrétní zásah do jeho života rozhodnutí způsobí. Dle žalované se tedy nelze domnívat, že daným rozhodnutím dojde k porušení práv a zájmů nezletilého, o kterého v minulosti převážně pečovaly i jiné osoby, a na svých rodičích tedy nebyl závislý. Nezletilý bude moci zůstat v péči svého strýce a je pouze na rodičích, zda po výkonu trestu odnětí svobody vycestují do země původu i s ním. Dle žalované nebyly zjištěny závažné důvody, pro které by žalobkyně nemohla realizovat svůj rodinný život v zemi původu, kde se již nyní zdržují její další dvě nezletilé děti, a kam bude po výkonu trestu povinen vycestovat i její manžel. Návrh na výslech mladšího syna žalobkyně shledala žalovaná nadbytečným.

[12] Žalovaná dále zdůraznila, že se žalobkyně opakovaně dopustila trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, a to ve značném rozsahu, přičemž její jednání směřovalo proti finančním zájmům hostitelského státu, není tedy pochyb o tom, že zrušení platnosti jejího pobytového oprávnění je v zájmu národní a veřejné bezpečnosti, jakož i v zájmu ochrany pořádku a předcházení zločinnosti.

[13] Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji shora uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[14] V odůvodnění svého rozsudku krajský soud konstatoval, že správní orgány dostatečně zjistily skutkový stav věci a jejich rozhodnutí nelze považovat za

nepřezkoumatelná. Žalobní námitku týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu považoval krajský soud za velmi obecnou, neboť žalobkyně dle jeho názoru nespecifikovala, jaké konkrétní relevantní skutečnosti nebyly zjištěny či k jakým okolnostem nebylo přihlédnuto, ani nerozporovala skutková zjištění správních orgánů týkající se jejího soukromého a rodinného života. Dle krajského soudu je i v řízení zahajovaném z moci úřední na cizinci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, že v jeho případě existuje překážka zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu spočívající v nepřiměřeném zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života, a aby o tom nabídl důkazy. Pokud tedy žalobkyně měla za to, že v řízení nebyly zjištěny všechny rozhodné skutečnosti týkající se jejího soukromého a rodinného života či nejlepšího zájmu jejích nezletilých dětí, měla na to správní orgány upozornit, což však neučinila. Krajský soud dále ve shodě se správními orgány uvedl, že v posuzovaném případě nebylo jejich povinností zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého ani rodinného života žalobkyně dle § 174a zákona o pobytu cizinců, nýbrž toliko z hlediska možného porušení čl. 8 Úmluvy, a to v situaci, kdy účastník řízení před správními orgány sám nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy dostatečně konkrétně namítne, což však dle krajského soudu žalobkyně neučinila. Krajský soud zopakoval závěry správních orgánů týkající se soukromých a rodinných poměrů žalobkyně a uzavřel, že tyto úvahy shledal dostatečnými, a ztotožňuje se s nimi. Zdůraznil, že samotný fakt, že má žalobkyně na území České republiky dítě, nemůže v tomto případě převážit nad trestnou činností, které se dopustila. Krajský soud neshledal ani důvody pro provedení výslechu syna žalobkyně.

II.
Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[15] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížností, v níž především namítá, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci, nezohlednily dopady rozhodnutí do rodinného a soukromého života stěžovatelky a její rodiny a nekladly dostatečný důraz na nejlepší zájem jejích nezletilých dětí. Má za to, že porušení čl. 8 Úmluvy namítala dostatečně ve správním řízení i v řízení před krajským soudem, když konkrétně poukazovala na svůj dosavadní dlouhodobý pobyt v České republice, své vazby na území a na zájmy svých nezletilých dětí a jejich integraci do české společnosti. Ve vyjádření k podkladům pro vydání prvostupňového rozhodnutí uvedla, že na území České republiky žije její nezletilý syn, který zde navštěvuje školu a je zde integrován, přičemž jeho integrace se bude po dobu náhradní péče prohlubovat, a rovněž upozornila na to, že její rodinné vazby byly důvodem, proč jí nebyl udělen trest vyhoštění.

[16] Dále stěžovatelka dodala, že v řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu není dle judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodné, zda cizinec zůstane pasivní, neboť je na správním orgánu, aby dostatečně zjistil skutkový stav věci, jelikož jde o řízení o uložení povinnosti zahajované z moci úřední, které je ovládáno vyšetřovací zásadou. Stěžovatelka rovněž nesouhlasí s tím, že žalobní námitku nedostatečného zjištění skutkového stavu správními orgány formulovala obecně a nespecifikovala, jaké konkrétní skutečnosti měly být zjištěny. V žalobě upozornila na nedostatečné zjištění a zohlednění nejlepšího zájmu všech tří svých nezletilých dětí, přičemž konkrétně namítala, že nebylo blíže zjištěno, jak děti snášejí odloučení od rodičů, jaký je mezi nimi vztah, a nebyla

respektována participační práva dítěte, tedy právo dítěte vyjádřit svůj názor. Správní orgány i krajský soud dle stěžovatelky dospěly k závěru, že její dvě starší děti žijí ve Vietnamu, ačkoli ze spisu je dle stěžovatelky patrné, že tam děti pouze odcestovaly za příbuznými a kvůli pandemii onemocnění COVID-19 a pozdějšímu odsouzení rodičů k trestu odnětí svobody se zatím nevrátily. Správní orgány vyšly při posouzení věci pouze z minima podkladů, z nichž zjistily toliko místo pobytu stěžovatelčiných dětí, nikoliv však objektivní skutkový stav věci, a v rozhodnutí se soustředily pouze na okolnosti svědčící v neprospěch stěžovatelky, především na její trestní jednání. Naopak nezohlednily rodinný ani soukromý život stěžovatelky a nejlepší zájem jejích nezletilých dětí, k jehož zjištění nevyvinuly dostatečnou aktivitu. Stěžovatelka trvá na tom, že za účelem zjištění nejlepšího zájmu dítěte měl být vyslechnut její mladší syn.

[17] Stěžovatelka má za to, že správní orgány a krajský soud posoudily nesprávně a nedostatečně přiměřenost zrušení platnosti jejího pobytového oprávnění. V této souvislosti stěžovatelka zejména poukazuje na to, že svůj trest již řádně vykonala a byla podmíněně propuštěna po vykonání poloviny trestu, což samo o sobě svědčí o tom, že nepředstavuje aktuální a dostatečně závažné ohrožení zájmů společnosti. Uvádí, že byla odsouzena pouze jednou a po propuštění již další trestnou činnost nepáchala. Pokud by trestní soud dospěl k závěru, že stěžovatelka je nebezpečná pro společnost, jistě by jí uložil trest vyhoštění. Rodinný a soukromý život stěžovatelky správní orgány hodnotily pouze velmi formálně jen na základě obecných argumentů. Dále stěžovatelka poukázala na obtížnou finanční a pobytovou situaci rodiny a zdůraznila, že je nereálné, aby na území České republiky získala nový pobytový titul, neboť bude muset vycestovat a navíc nebude po několik let splňovat podmínku trestní zachovalosti. Uvedla, že kromě spáchaných trestných činů žádné její jednání nemohlo vyvolat odůvodněné obavy z narušení veřejného pořádku jejím pobytem na území České republiky, zrušení platnosti jejího pobytového oprávnění by tedy mělo pouze sankční povahu.

[18] Stěžovatelka opětovně namítá porušení čl. 8 Úmluvy a nejlepšího zájmu dítěte. V této souvislosti zdůrazňuje, že je matkou čtyř nezletilých dětí (pozn. NSS: v květnu tohoto roku, tedy v průběhu řízení před krajským soudem, se stěžovatelce dle jejího tvrzení narodil další syn), jejichž zájmy nebyly v řízení zjištěny, a tedy ani náležitě zohledněny, a napadená rozhodnutí tedy nesplňují požadavky Úmluvy, Úmluvy o právech dítěte ani judikatury Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Stěžovatelka připouští, že nejlepší zájem dítěte nemůže být vnímán jako „trumfová karta“, je však třeba jej považovat za středobod úvah správních orgánů, k čemuž v posuzované věci nedošlo. V této souvislosti stěžovatelka odkazuje na řadu rozhodnutí ESLP i Nejvyššího správního soudu týkající se posuzování nejlepšího zájmu dítěte. Zdůrazňuje, že aby mohl být nejlepší zájem dítěte v řízení řádně zohledněn, musí být nejprve konkrétně definován, což se však v posuzovaném případě nestalo. Stěžovatelka opakuje, že pobyt jejích dvou starších dětí ve Vietnamu není trvalý, odcestovaly pouze na návštěvu, poté však vypukla pandemie onemocnění COVID-19 a v důsledku odsouzení rodičů se o ně v České republice nadále neměl kdo starat, neměly tedy dosud příležitost se vrátit. Správní orgány tak měly posoudit i jejich nejlepší zájmy. Všechny stěžovatelčiny děti se narodily v České republice, pobývají zde na základě povolení k trvalému pobytu, mají zde veškeré sociální a kulturní vazby a také hlavní rodinné zázemí. Do Vietnamu jezdí pouze dvě starší děti na návštěvu příbuzných. Krajský soud sám připustil, že je v zájmu mladšího syna stěžovatelky, aby

zůstal na území České republiky, kde je zvyklý a navštěvuje zde školu. Není však možné, aby zde zůstal bez přímého styku s rodiči a jejich péče. Strýc není zákonným zástupcem nezletilého, nemá zodpovědnost a není tak povinen se o nezletilého starat i poté, co o něj po svém propuštění opět nepřetržitě pečuje stěžovatelka, navíc to od něj nelze ani spravedlivě požadovat. Přestože nezletilý má se svým strýcem dobrý vztah, není možné, aby strýc nahradil vazby, které má nezletilý se svou matkou i přesto, že byli po dobu výkonu trestu odnětí svobody odloučeni. I v té době byly děti s rodiči v telefonickém spojení, přičemž délka jejich společného soužití je několikanásobně delší, než délka odloučení, k výraznému oslabení jejich vztahů tedy nedošlo. Naproti tomu zrušení platnosti stěžovatelčina pobytového oprávnění by mohlo vést k podstatně delšímu odloučení od jejích dětí, než tomu bylo v případě jejího odsouzení.

[19] Vzhledem k uvedenému stěžovatelka navrhla zrušení napadeného rozsudku krajského soudu i rozhodnutí žalované a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

[20] Stěžovatelka označila jako přílohy kasační stížnosti rodný list svého nejmladšího syna ze dne 2. 5. 2022 a vysvědčení prostředního syna ze ZŠ v Havířově; tyto listiny však ke kasační stížnosti nepřiložila.

[21] Žalovaná se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti pouze ztotožnila se závěry krajského soudu.

III.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[22] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[23] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[24] Podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, Ministerstvo vnitra zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

[25] O tom, že stěžovatelka byla pravomocně odsouzena soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky, není v posuzované věci sporu. Spornou zůstává pouze otázka posouzení

přiměřenosti zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu stěžovatelky s ohledem na její soukromý a rodinný život, respektive s ohledem na nejlepší zájem jejích nezletilých dětí.

[26] Pokud jde o povinnost správních orgánů posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců do práva na ochranu osobního a rodinného života cizince, lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Ten se sice zabýval zamítnutím žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, v něm uvedené závěry však lze přiměřeně vztáhnout i na nyní posuzovanou věc, a to i z toho důvodu, že hodnotí vývoj právní úpravy i judikatury vztahující se mj. právě k § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců:

„Krajský soud svůj právní názor opřel mj. o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016–30, který se ovšem v případu jím posuzovaném právě rozsáhle zabýval přiměřeností dopadů do soukromého a rodinného života cizince u rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. 12. 2015, podle něhož „ministerstvo platnost povolení k trvalému pobytu dále zruší, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince“. Nejvyšší správní soud následně pouze v závěru svého rozsudku obiter dictum poukázal na pozdější právní úpravu účinnou od 18. 12. 2015, konkrétně na § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, podle něhož „ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody“. Ve vztahu k této právní úpravě (...) dospěl druhý senát Nejvyššího správního soudu k závěru, že zákonodárce uvedenou legislativní změnou zamýšlel dosáhnout toho, aby v případech, na něž se vztahuje § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, nebyla přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu vůbec posuzována.

Tento svůj úmysl zákonodárce v obecné rovině následně skutečně potvrdil novelou zákona o pobytu cizinců provedenou zákonem č. 222/2017 Sb., jež s účinností od 15. 8. 2017 vložila do § 174a zákona o pobytu cizinců definujícího hlediska, k nimž jsou správní orgány povinny přihlédnout při posuzování přiměřenosti dopadů jednotlivých rozhodnutí vydaných dle tohoto zákona, následující odstavec třetí: „Přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.“ Nicméně, ještě před tím Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018–30, (...), dospěl k závěru, že povinnost správních orgánů, dlouhodobě potvrzovaná judikaturou Nejvyššího správního soudu, vždy zkoumat přiměřenost dopadů svých rozhodnutí vydaných dle zákona o pobytu cizinců, která mají potenciální dopad do soukromého a rodinného života cizince (...), vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy. Ten dle citovaného rozsudku Českou republiku zavazuje k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce a, lze dodat, má samozřejmě před zákonem o pobytu cizinců přednost (viz čl. 10 Ústavy ČR). Na tom nemohl nic změnit ani do zákona následně vložený třetí odstavec § 174a zákona o pobytu cizinců, jak

Nejvyšší správní soud potvrdil např. v rozsudku ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018–27, publ. pod č. 3852/2019 Sb. NSS. V něm totiž shledal ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu o uložení povinnosti opustit území ČR rovněž rozpor tohoto ustanovení zákona s čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/15/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. V nyní posuzované věci (...) lze jen opakovat, že uplatnění § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců by bylo (...) především v přímém rozporu s čl. 8 Úmluvy, (...), a toto ustanovení musí proto zůstat v daném případě neaplikováno."

[27] Na uvedených závěrech v tomto případě nic nezměnil ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, publ. pod č. 3990/2020 Sb. NSS, na nějž odkazoval již správní orgán I. stupně, jelikož v nynější věci, jak uznaly rovněž žalovaná a krajský soud, stěžovatelka nepřiměřenost rozhodnutí správních orgánů namítala již ve svém (byť velmi stručném a obecném) vyjádření k podkladům pro vydání prvostupňového rozhodnutí a její argumentaci přitom nelze *prima facie* označit za nemyslitelnou či zdánlivou (srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 5 Azs 28/2020-38). Správní orgány tedy v předmětné věci byly povinny posoudit přiměřenost rozhodnutí s ohledem na soukromý a rodinný život stěžovatelky, což (i přes mylné přesvědčení správního orgánu I. stupně, že tak činit nemusí) také učinily.

[28] Lze jistě souhlasit se stěžovatelkou, že v nynějším případě musí být zohledněn čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle něhož je zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Toto hledisko nejlepšího zájmu dítěte totiž přenáší ESLP i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají nezletilých dětí, a přisuzuje mu zcela zásadní význam, byť ne v tom smyslu, že by muselo vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale právě především z hlediska procesního, tedy ESLP posuzuje, zda skutečně příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny také v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem, a zda tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily. Judikatura Nejvyššího správního soudu v návaznosti na uvedený přístup ESLP (ale i Ústavního soudu – viz dále) tedy vyžaduje, aby byl nejlepší zájem dítěte náležitě posouzen; k tomu srov. např. rozsudky ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, a ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, na něž odkazuje i stěžovatelka, nebo rozsudky ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, publ. pod č. 4034/2020 Sb. NSS, a ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52. Nejvyšší správní soud v těchto rozhodnutích upřesnil kritéria, která stěžovatelka sama rekapituluje a jimiž je skutečně třeba se řídit při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince v situacích, kdy je nutné zohlednit nejlepší zájem jeho nezletilých dětí.

[29] Ve zmiňovaném rozsudku ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52, k této otázce Nejvyšší správní soud zdůraznil, že rovněž podle nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, musí být vážení a zohledňování nejlepšího zájmu dítěte materiálně obsaženo v odůvodnění daného rozhodnutí. Ve smyslu tohoto nálezu představuje i zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu kategorii řízení, jejichž účelem

sice není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte (tj. přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), nicméně toto řízení má na dítě nezpochybnitelný právní dopad. Proto i v tomto typu řízení je třeba zvažovat např. míru péče cizince o dítě, míru faktické závislosti dítěte na cizinci, hloubku jejich vzájemného emočního vztahu, ale i míru, v jaké byl trestný čin spáchán vůči dítěti, a míru ohrožení řádného vývoje dítěte v případě, že rodič zůstane na území České republiky. V kontextu této judikatury bylo tedy třeba hodnotit i přiměřenost rozhodnutí, které je předmětem přezkumu v nynější věci, tj. posuzovat ho vzhledem k zájmům nezletilých dětí stěžovatelky. Jak již Nejvyšší správní soud rovněž konstatoval v naposled zmiňovaném rozsudku (a předcházející judikatuře), zájem nezletilého dítěte je totiž nutné vnímat jako středobod úvah o přiměřenosti daného rozhodnutí. Předně tak musí správní orgány v daném řízení zájem nezletilého dítěte definovat a následně s ohledem na takto vymezený zájem posuzovat přiměřenost zásahu do tohoto zájmu. V obecné rovině lze u každého cizince hovořit o zájmu jeho dětí vyrůstat s oběma rodiči, tj. v úplné rodině. V případě rodičů – pachatelů trestné činnosti však může být tento zájem dětí do značné míry narušován právě typem páchané trestné činnosti, která se do jejich zájmu nepochybně promítá.

[30] Pro kvalifikované posouzení nejlepšího zájmu dítěte je zásadní dostatečné množství informací, na jejichž základě budou mít správní orgány přehled o skutečné rodinné situaci cizince a jeho dětí. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou, že je to správní orgán, kdo je v řízení, ve kterém má být z moci úřední uložena povinnost (v tomto případě byla stěžovatelce společně se zrušením platnosti jejího povolení k trvalému pobytu zároveň uložena povinnost vycestovat z území ČR ve stanovené lhůtě), povinen opatřit si náležité podklady pro své rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Avšak tato jeho povinnost je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout veškerou potřebnou součinnost, případně označit důkazy na podporu svých tvrzení, byť ani pasivita cizince ve správním řízení zcela nezbavuje správní orgány jejich zákonné povinnosti k dostatečnému zjištění skutkového stavu (§ 50 odst. 2 a 3 a § 52 v návaznosti na § 3 správního řádu) - viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2020, č. j. 1 Azs 284/2020-19, a ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33. V nyní posuzované věci však správní orgány na zjištění rozhodných skutečností týkajících se rodinného života stěžovatelky, i přes její pasivitu ve správním řízení, nerezignovaly, a přestože odůvodnění jejich rozhodnutí trpí některými dílčí nedostatky, zmíněným judikatorním požadavkům dle názoru Nejvyššího správního soudu z celkového hlediska dostály.

[31] Správní orgány totiž z jim dostupných databází a z odsuzujícího rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2019, č. j. 45 T 7/2018-1055, a zejména ve spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dětí zjistily jim dostupné, tehdy aktuální základní okolnosti týkající se situace nezletilých dětí stěžovatelky a přiměřenost svých rozhodnutí zhodnotily ve světle nejlepšího zájmu těchto dětí. Nejvyšší správní soud předesílá, že pro posouzení věci je relevantní skutkový stav, který zde byl v době vydání rozhodnutí žalované; ke skutečnosti, že se stěžovatelce dle jejího tvrzení v průběhu řízení o žalobě narodilo čtvrté dítě, tedy nemohly při posouzení věci přihlédnout ani správní soudy (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Správní orgány zjistily, že stěžovatelka měla v rozhodné době tři děti. Dvě starší děti žily již delší dobu ve Vietnamu, stěžovatelčin mladší syn žil v České republice u strýce, který se o něj částečně staral již před nástupem stěžovatelky k výkonu

trestu odnětí svobody. S péčí o nezletilého pomáhaly rovněž prodavačky z tržnice, předtím byl mladší syn v péči sousedky, na kterou byl rovněž od malička zvyklý. Nezletilý měl u strýce zázemí, vlastní pokoj a řádně navštěvoval školu, na strýce si zvykl a vytvořil s k němu vztah. Správní orgány nezpochybňovaly pevnost vazeb mezi stěžovatelkou a jejím tehdy nejmladším dítětem, z uvedených skutečností však dospěly k závěru, že nezletilý je od útlého věku zvyklý i na péči jiných dospělých osob, než svých rodičů. Pokud jde o dvě starší děti stěžovatelky, správním orgánům nezbylo než se omezit na konstatování, že tyto děti žijí ve Vietnamu; bylo tedy možné předpokládat, že tam mají u svých příbuzných vybudováno zázemí.

[32] Nejvyšší správní soud rozhodně nesouhlasí se stěžovatelkou, že by ze správního spisu mělo být zcela patrné, že tyto děti se měly zdržovat ve Vietnamu pouze po dobu pandemie COVID-19 a výkonu trestu odnětí svobody jejich rodičů. Výše zmiňované vyjádření Magistrátu města Ostravy, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 11. 6. 2020, pouze v tomto ohledu cituje známého rodiny, který bez bližších podrobností uvedl, že děti odcestovaly před „Corona" a dosud neměly příležitost se vrátit, přičemž šetření tohoto orgánu ve vietnamské komunitě v Havířově rovněž potvrdilo, že tyto děti jsou ve Vietnamu. Rozsudky Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2019, č. j. 45 T 7/2018-1055, a Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 9. 2019, č. j. 1 To 45/2019-1190, vydané v poslední trestní věci stěžovatelky a jejího manžela, uvádějí, že dvě starší děti s obžalovanými nežijí a zdržují se trvale ve Vietnamu, resp. že je obžalovaní nemají v trvalé péči, neboť je svěřili do výchovy příbuzných ve Vietnamu.

[33] K tomu stěžovatelka nedoplnila ve svém velmi stručném a obecném vyjádření k podkladům prvostupňového rozhodnutí, přestože již byla právně zastoupena, nic; své starší děti totiž v tomto vyjádření vůbec neuvádí, bez bližších podrobností se zmiňuje pouze o svém mladším synovi, že v ČR navštěvuje základní školu, je zde integrován a jeho integrace se bude prohlubovat, a že tedy považuje dané rozhodnutí za rozporné s čl. 3 a 4 Úmluvy o právech dítěte. V odvolání sice stěžovatelka poměrně obsáhle rekapitulovala výše popsaná kritéria pro posuzování obdobných případů, ke skutkové stránce věci týkající se zejména jejího vztahu ke svým třem nezletilým dětem, jejich dosavadního života v ČR či ve Vietnamu a jejích představ o jejich budoucí výchově po jejím návratu z výkonu trestu odnětí svobody však stěžovatelka opět nedoplnila v podstatě vůbec nic, pouze konstatovala, že na území ČR žije již velmi dlouhou dobu, a to od roku 1996 (což ovšem neodpovídá údajům ve správním spisu, podle nichž stěžovatelka žije v ČR od roku 2005), společně s manželem a třemi nezletilými dětmi, kteří mají všichni na území ČR povolen trvalý pobyt, přičemž *„[c]elá rodina je do české společnosti dokonale integrovaná*". S některými konkrétními okolnostmi vztahujícími se k jejím nezletilým dětem stěžovatelka přichází - ovšem navíc bez jakýchkoli důkazů, jež by prokazovaly její tvrzení - až v žalobě a zejména v kasační stížnosti. Její příběh tedy směrem k rozhodování nejvyšší soudní instance v její věci postupně „košatí"; správní orgány však mohly hodnotit pouze ty skutečnosti, které měly a mohly mít k dispozici v době svého rozhodování a k jejichž rozhojnění stěžovatelka ve správním řízení rozhodně nijak nepřispěla.

[34] Je pravdou, že stěžovatelka v odvolání správnímu orgánu prvního stupně (v této pasáži ovšem označenému jako „*žalovaný*") vytkla, že neprovedl výslech jejího mladšího syna, neboť dle jejího názoru nebylo dostatečně zjištěno, jak syn snáší odloučení od rodičů

a jaký je mezi nimi vztah, a nebyla vzata v potaz jeho participační práva. V dané souvislosti je však zapotřebí zdůraznit, že ačkoliv výslech dítěte nepochybně může v konkrétních případech přinést nové informace relevantní pro posouzení věci a může jím být zjišťován mimo jiné i nejlepší zájem dítěte, přičemž dítě starší dvanácti let, jemuž již svědčí domněnka o schopnosti formulovat své názory ve smyslu § 867 odst. 2 občanského zákoníku, by obvykle mělo být vyslechnuto, takový závěr nelze učinit u sedmiletého dítěte. Navíc zvláště v případě dětí takto nízkého věku může mít účast při výslechu a s tím spojené psychické a emocionální napětí nepochybně negativní vliv na jejich psychiku. Pokud tedy správní orgány zjistily informace o rodinné situaci dítěte a jeho vazbách na osoby v jeho okolí z jiných zdrojů, tedy zejména spoluprací s orgány sociálně-právní ochrany dětí, a ani stěžovatelka netvrdila konkrétní okolnosti, které by měly být následně výslechem jejího syna zjištěny, nelze neprovedení jeho výslechu považovat za procesní pochybení správních orgánů, které by mělo vliv na zákonnost jejich rozhodnutí.

[35] Jak již bylo konstatováno, v posuzovaném případě je nejlepší zájem nezletilých dětí stěžovatelky zapotřebí vnímat jako jeden (byť zásadní) z konkurujících zájmů, mezi kterými je třeba hledat spravedlivou rovnováhu. Konkurujícím veřejným zájmem zde bude zejména zájem na prosazování bezpečnostní politiky státu, konkrétně na předcházení páchání trestné činnosti na území České republiky a poškozování jejích finančních zájmů.

[36] Ačkoliv posouzení nejlepšího zájmu nezletilých dětí stěžovatelky mohlo být jistě i v popsaných souvislostech podrobnější a některé dílčí závěry přijaté správními orgány a krajským soudem vyznívají příliš příkře nebo tyto otázky Nejvyšší správní soud skutečně hodnotí ve své judikatuře, jak uvádí stěžovatelka, odlišně, z celkového hlediska se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem, že v posuzovaném případě nemohl ani nejlepší zájem dětí stěžovatelky převážit nad její opakovaně páchanou závažnou trestnou činností.

[37] Jak již správně uvedla žalovaná, nejlepším zájmem stěžovatelčiných dětí zajisté je, aby vyrůstaly ve stabilním rodinném prostředí, kde jim bude zajištěna odpovídající péče a pozornost a rovněž možnost pokračovat ve vzdělávání. Společné soužití rodiny však bylo do značné míry narušeno již závažnou trestnou činností stěžovatelky a jejího manžela, kteří byli v důsledku páchání typově obdobné úmyslné trestné činnosti opakovaně odsouzeni, aniž by to u nich dosud vedlo k jakékoli sebereflexi a nápravě. Nelze tedy v prvé řadě souhlasit s argumentací stěžovatelky, podle níž stěžovatelka není nebezpečím pro veřejný pořádek v ČR, resp. nepředstavuje skutečné, aktuální ani dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Nejvyšší správní soud v tomto kontextu pomíjí, že taková podmínka, tj. nebezpečí narušení veřejného pořádku daným cizincem, není pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců zákonem stanovena a že stěžovatelka není rodinnou příslušnicí občana EU a na věc tedy nedopadá ani směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, jejíž čl. 27 odst. 2 formulací, kterou užívá stěžovatelka, nebezpečí narušení veřejného pořádku definuje. Je totiž pravdou, že na zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu stěžovatelky naopak dopadá směrnice Rady 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě

pobývajícími rezidenty, jejíž čl. 9 odst. 3 splnění podmínky ohrožení veřejného pořádku ze strany dlouhodobě pobývajícího rezidenta k odnětí jeho pobytového oprávnění z důvodu jeho protiprávního jednání vyžaduje. V každém případě však Nejvyšší správní soud nemá pochyb o tom, že stěžovatelka, která již byla čtyřikrát pravomocně odsouzena za výše uvedenou trestnou činnost týkající se nelegálního obchodu s nezdaněným tabákem, resp. cigaretami, kterou spáchala v posledním případě společně se svým manželem ve značném rozsahu, a dosud tedy ve své kriminální minulosti neprojevila žádnou snahu po nápravě, takové ohrožení veřejného pořádku v ČR, zejména pokud jde o finanční zájmy hostitelské země, představuje.

[38] Zátěž, která byla vložena na onu pomyslnou misku vah na straně veřejného zájmu, je tedy i přesto, že stěžovatelka již byla dle svého tvrzení z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěna, mimořádná. Stěžovatelka a její manžel se dopouštěli této závažné trestné činnosti nadále i přes opakovaná předchozí odsouzení a podmíněné tresty odnětí svobody, zrušení platnosti jejich pobytových oprávnění tak není důsledkem nějakého jednotlivého životního selhání, nýbrž dlouhodobě a systematicky páchané trestné činnosti. Ačkoliv se stěžovatelka dopouštěla hospodářské trestné činnosti, přičemž jí lze přisvědčit v tom, že tento typ kriminality je obecně vnímán jako méně rizikový ve srovnání s např. násilnou či drogovou trestnou činností a z povahy věci nejde o trestnou činnost směřující přímo proti dětem nebo ohrožující jejich řádný vývoj, nelze přehlédnout právě to, že se v jejím případě jedná již o čtvrté odsouzení. Rozsah trestné činnosti, za kterou byla stěžovatelka v jednotlivých případech odsouzena, měl přitom vzrůstající tendenci, přičemž v posledním případě se dopustila, jak již bylo konstatováno, zkrácení daně a porušení práv k ochranným známkám ve značném rozsahu. Ani opakované ukládání trestních sankcí tedy zjevně ve vztahu ke stěžovatelce dosud neplnilo svoji preventivní funkci.

[39] Pokud se jedná o rodinný život stěžovatelky a zájmy jejích nezletilých dětí, ze spisového materiálu i z tvrzení stěžovatelky je patrné, že společné soužití rodiny již bylo narušeno na jedné straně v důsledku trestního odsouzení stěžovatelky a jejího manžela a na druhé straně rovněž vycestováním dvou starších dětí stěžovatelky do Vietnamu. Lze samozřejmě připustit, že narušení rodinných vazeb cizince zapříčiněné jeho odsouzením je pouhým vedlejším negativním důsledkem jeho odsouzení, nikoliv skutečností, která by mu měla být obecně přičítána k tíži při rozhodování o zrušení platnosti jeho pobytového oprávnění. V rámci posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince a jeho rodiny (resp. do práv jeho dětí) je však bezpochyby zapotřebí zohlednit faktickou situaci týkající se života rodiny v době vydání daného rozhodnutí a její pravděpodobný další vývoj, neboť právě to je stav, do kterého bude dané rozhodnutí zasahovat.

[40] Ze spisu je patrné, že manželovi stěžovatelky byla taktéž zrušena platnost pobytového oprávnění, neboť se dopouštěl obdobné trestné činnosti jako stěžovatelka. Nejvyššímu správnímu soudu je dále z úřední činnosti známo, že se proti danému rozhodnutí bránil odvoláním, které však bylo zamítnuto, a následně rovněž žalobou, kterou však Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích zamítl rozsudkem ze dne 27. 8. 2021, č. j. 52 A 51/2021-64. Proti tomuto rozsudku podal manžel stěžovatelky kasační stížnost, Nejvyšší správní soud však řízení o ní usnesením ze dne 25. 11. 2021,

č. j. 7 Azs 312/2021-14, zastavil z důvodu nezaplacení soudního poplatku manželem stěžovatelky.

[41] Pokud se jedná o stěžovatelčiny starší děti, ať již mělo být jejich vycestování původně trvalé, či dočasné, v každém případě fakticky pobývají v zemi původu již několik let, přičemž nic nenasvědčovalo tomu, že by byl jejich návrat do České republiky v blízké době možný. Ostatně i z tvrzení stěžovatelky uplatněných v kasační stížnosti vyplývá, že se děti stěžovatelky do České republiky doposud nevrátily. Starší děti stěžovatelky si za dobu svého pobytu v zemi původu nepochybně vytvořily vazby na tamní prostředí, zatímco jejich vztah k České republice postupem času slábl. Je rovněž zřejmé, že starší děti stěžovatelky mají v zemi původu nezbytné rodinné zázemí, které případně může celé rodině usnadnit návrat a reintegraci do tamní společnosti. Byť Nejvyšší správní soud nepopírá, že by životní standard nezletilých (resp. celé rodiny) pravděpodobně mohl být v České republice vyšší, než v zemi původu, nelze přehlédnout, že společný život rodiny jako celku na území České republiky se ani v blízké budoucnosti nejeví jako možný. Současně je zapotřebí uvést, že ač země původu nepatří mezi vyspělé, hospodářsky rozvinuté státy, nejedná se ani o zemi, v níž by neměly být zajištěny základní potřeby nezletilých ani zbytku rodiny. Ani stěžovatelka v průběhu řízení nezmínila (s výjimkou zcela obecného poukazu na integraci dětí do společnosti) žádné okolnosti, které by rodině bránily v případném společném životě v zemi původu. Za dané situace, kdy rodina stěžovatelky fakticky žila již v době vydání rozhodnutí žalované dlouhodobě odděleně, přičemž její sloučení na území České republiky se i podle tvrzení stěžovatelky jeví jako nepravděpodobné, se tedy z hlediska zajištění společného soužití celé rodiny zdá být reálnější varianta jejího opětovného sloučení v rámci společného života v zemi původu.

[42] Pokud se jedná o zájmy nezletilého N. V. D., je třeba uvést, že právě jeho vazby na území České republiky jsou dle zjištěných skutečností ze všech dětí stěžovatelky nejintenzivnější, neboť zde strávil celý život, navštěvuje zde základní školu a je ve věku, kdy již nepochybně navázal vztahy se svými vrstevníky. Nejvyšší správní soud v žádném případě nepopírá ani intenzitu vazeb mezi nezletilým a stěžovatelkou, současně však nelze přehlédnout, že nezletilý měl po poměrně dlouhou dobu stabilní zázemí rovněž u svého strýce, k němuž si v době, kdy stěžovatelka a její manžel vykonávali trest odnětí svobody, dle zjištění správních orgánů také vytvořil silný vztah. V tomto směru tedy stěžovatelku nelze ve vztahu k jejímu synovi považovat za jedinou pečující osobu, nebo za osobu, na níž by bylo dítě zcela závislé. Za výše popsané komplikované pobytové situace celé rodiny je tak především na rodičích nezletilého, aby posoudili, zda dají přednost jeho dalšímu setrvání v České republice, kde mu může zajistit odpovídající zázemí jeho strýc, nebo upřednostní společné faktické soužití všech členů rodiny v zemi původu.

[43] Po zvážení všech výše uvedených skutečností tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ani zájem na ochraně soukromého a rodinného života stěžovatelky a na respektování nejlepšího zájmu jejích nezletilých dětí nemůže v posuzovaném případě převážit nad veřejným zájmem na zrušení platnosti jejího pobytového oprávnění vyplývajícím ze závažné trestné činnosti, kterou opakovaně páchala na území České republiky.

pokračování

IV.
Závěr a náklady řízení

[44] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[45] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:
Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 21. října 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu